

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Asan/19/2018
Identifikačné číslo spisu: 7017200479
Dátum vydania rozhodnutia: 29.01.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Katarína Benczová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:7017200479.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Benczovej a členov senátu JUDr. Jozefa Hragaša a JUDr. Jaroslavy Fúrovej, v právnej veci žalobcu: Ekologické stavby Horváth s.r.o., so sídlom Bratislavská 906, Malinovo, IČO: 44 814 810, právne zastúpený advokátom JUDr. Ladislav Mikloš, Advokátska kancelária so sídlom Vodná 6, Košice, proti žalovanému: Národný inšpektorát práce, so sídlom Masarykova 10, Košice, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OPS/BEZ/2017/3886, O-224/2017 zo dňa 12. júna 2017, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/73/2017-42 zo dňa 08. februára 2018, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/73/2017-42 zo dňa 08. februára 2018 z a m i e t a .

Žalovanému nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Konanie na správnom súde

1. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) napadnutým rozsudkom č. k. 6S/73/2017-42 zo dňa 08. februára 2018 podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zamietol žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OPS/BEZ/2017/3886, O-224/2017 zo dňa 12. júna 2017, ktorým podľa § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „správny poriadok“) zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Inšpektorátu práce Košice č. k. 618/16/O zo dňa 27. februára 2017. Súčasne rozhodol, že žalobcovi právo na náhradu trov konania nepriznáva.

2. Inšpektorát práce Košice prvostupňovým správnym rozhodnutím (ďalej len „prvostupňové správne rozhodnutie“) podľa § 19 ods. 2 písm. a/ bod 1 zákona č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 125/2006 Z. z.“ alebo aj „zákon o inšpekcii práce“) uložil

žalobcovi pokutu vo výške 6 000,- Eur, a to za porušenie povinnosti uvedenej v § 2 ods. 1 písm. a/ bod 4 zákona č. 125/2006 Z. z., konkrétne uvedenej v § 3 ods. 2 v nadväznosti na § 2 ods. 2 písm. b/ zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 82/2005 Z. z."), spočívajúcej v tom, že žalobca využíval dňa 22.09.2016 o 10:50 hod. (v rozhodnutí krajského súdu nesprávne uvedené o 10:15 hod.) závislú prácu fyzických osôb p. W. K. a Y. M., mal s nimi založený pracovnoprávny vzťah podľa osobitného predpisu a nesplnil povinnosť podľa osobitného predpisu. V čase začiatku výkonu kontroly nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania na pracovisku pred objektom Supermarket BILLA - Most pri Bratislave vykonávali závislú prácu C. I., W. K., B. I. a Y. M. ktorí vykonávali stavbárske práce pre zamestnávateľa, pričom neboli zamestnávateľom prihlásení do Sociálnej poisťovne. Zamestnávateľ uzatvoril s W. K. a Y. M. dohodu o vykonaní práce zo dňa 20.09.2016 s tým, že pracovnoprávny vzťah začína 21.09.2016. za dohodnutú odmenu.

3. Krajský súd v Košiciach preskúmal napadnuté rozhodnutie a dospel k záveru, žaloba je nedôvodná. Úlohou správneho súdu bolo preveriť, či postup správnych orgánov pri ukladaní pokuty žalobcovi bol v súlade so Správnym poriadkom, so zák. č. 125/2006 Z.z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zák. č. 82/2005 Z.z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a či boli splnené zákonné podmienky pre uloženie pokuty žalobcovi podľa § 19 ods. 2 písm. a/ bod 1 zák. č. 125/2006 Z.z., a to za porušenie povinnosti podľa § 3 ods. 2 v nadväznosti na § 2 ods. 2 písm. b/ zák. č. 82/2005 Z.z.. Porušenie právnej povinnosti žalobcu spočívalo v tom, že dňa 22.9.2016 o 10:50 hod. využíval závislú prácu fyzických osôb W. K. a Y. M., ktorí pre neho vykonávali pomocné práce pri kladení zámkovej dlažby pred objektom stavby Supermarket BILLA - Most pri Bratislave a mali s ním založený pracovnoprávny vzťah podľa osobitného predpisu (dohody o vykonaní práce), ale žalobca si nesplnil povinnosť podľa osobitného predpisu, t. j. podľa § 231 ods. 1 písm. b/ zák. č. 461/2003 Z. z.

4. V odôvodnení svojho rozhodnutia správny súd konštatoval, že v administratívnom spise sa nachádzajú listinné podklady, ktoré slúžili pre vydanie rozhodnutia ako prvostupňového správneho orgánu, tak aj žalovaného. Tieto listinné dôkazy sú uvedené a ich obsah je popísaný aj v odôvodneniach preskúmaných rozhodnutí. Krajský súd na základe týchto listinných podkladov konštatoval, že žalobca ako právnická osoba si nesplnil povinnosť ohľadne prihlásenia zamestnancov Y. M. a W. K., s ktorými mal uzavretý pracovnoprávny vzťah (dohodu o vykonaní prác uzavretú 20.9.2016 s tým, že pracovnoprávny vzťah vzniká 21.9.2016), do registra poisťencov pred vznikom týchto poistení, najneskôr však pred začatím výkonu činnosti zamestnanca. Oboch týchto zamestnancov prihlásil, do registra Sociálnej poisťovne až po tom, čo bola u neho vykonaná inšpekcia, t. j. dňa 22.9.2016 a nie najneskôr 21.09.2016. V zmysle právnej úpravy § 19 ods. 2 písm. a/ bod 1 zákona o inšpekcii práce, podľa ktorej možno zamestnávateľovi za porušenie nelegálneho zamestnania uložiť pokutu od 2.000,- Eur do 200.000,- Eur a ak sa jedná o nelegálne zamestnávanie dvoch a viac fyzických osôb súčasne, najmenej 5.000,- Eur, považoval správny súd za primerané uloženie pokuty vo výške 6.000,-Eur, keďže žalobca zamestnával takto dve osoby.

5. K námietke žalobcu, že s ním nebol s ním prerokovaný Dodatok k protokolu č. 1 zo dňa 11.11.2016 správny súd uviedol, že so žalobcom bol prerokovaný Protokol č. IKO-228-3-1.2/P-B28-16, B16/139 z 24.10.2016, kedy žalobca uviedol, že k protokolu sa vyjadrí do 5 pracovných dní, so zisteniami v protokole nesúhlasí. Žalobca sa síce k protokolu písomne vyjadril, ale vo vyjadrení k protokolu predovšetkým poukazoval na to, že nebol prítomný pri výsluchu, resp. pri zisťovaní informácií, ktoré sú uvedené v zápisniciach z výsluchu Y. M. a W. K., poukazoval na nezákonný postup pre zabezpečovanie dôkazného prostriedku, zápisníc o podaní informácií a vysvetlení a taktiež poukázal na nesprávnu identifikáciu stavby, kde bolo uvedené, že pracujú na stavbe pri OC BILLA Malinovo, ale nelegálna práca mala byť zistená na stavbe „Supermarket BILLA - Most pri Bratislave". Správny súd konštatoval, že napokon žalobca to ani nepoprel, že Dodatok k protokolu zo dňa 11.11.2016 mu bol doručený, takže s jeho obsahom bol včas oboznámený. Vzhľadom na to, že Dodatok č. 1 k Protokolu z 11.11.2016 neobsahuje žiadne rozhodujúce a podstatné skutočnosti, namieta len nezákonnosť získania dôkazu - zápisnice o podaní informácií a vysvetlení ako aj presnejšia identifikácia miesta stavby, aj podľa názoru

správneho súdu nebolo potrebné Dodatok č. 1 k Protokolu osobitne so žalobcom prejednať, najmä keď jeho obsah mu bol známy. Správny súd nepovažoval namietanú nezrovnalosť protokolu ohľadne miesta výkonu práce za takú procesnú vadu v konaní správneho orgánu, ktorá by mohla mať vplyv na zákonnosť rozhodnutia. Pri vyhotovovaní protokolu inšpektori vychádzali z toho, čo uviedli zamestnanci, na akej stavbe pracujú, a oni uviedli, že na stavbe OC BILLA Malinovo, pričom správne tak, ako to uviedol žalobca, malo ísť o Supermarket BILLA - Most pri Bratislave, ktoré upresnenie bolo vykonané v zmysle Dodatku č. 1 k Protokolu.

6. Námietku žalobcu, že nebol prítomný pri výsluchoch Y. M. a W. K., správny súd vyhodnotil ako neopodstatnenú, nakoľko obidvaja zamestnanci v zápisnici o podaní informácie uviedli iba to, odkedy na stavbe pracujú a kto ich na stavbe zamestnal. Vôbec sa nevyjadrovali k tomu, či žalobca, ktorý ich zamestnal, s ktorým majú uzavretú dohodu o vykonaní prác, ich prihlásil do registra Sociálnej poisťovne, prípadne kedy ich prihlásil.

7. Krajský súd sa vyjadril aj k námietke, že žalovaný, ale ani prvostupňový správny orgán nevykonali ústne pojednávanie za účelom výsluchu W. K., Y. M., inšpektorov práce, prípadne aj v prítomnosti žalobcu, resp. v prítomnosti žalobcu. Vo veci nebolo potrebné nariaďovať ústne pojednávanie v zmysle § 21 ods. 1 Správneho poriadku, pretože povaha danej veci si nevyžadovala, lebo ako to uviedol aj sám žalobca v žalobe, v danej veci išlo len o právne posúdenie veci - dokumentačné dokazovanie skutočností že žalobca neprihlásil v súlade s § 2 ods. 2 písm. b/ zákona o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní Y. M. a W. K. do registra Sociálnej poisťovne pred vznikom týchto poistení, najneskôr však pred začatím výkonu činnosti zamestnanca. Zo zadovaných listinných dôkazov, a to z elektronického výpisu registra Sociálnej poisťovne a registračného listu FO jednoznačne vyplýva, že žalobca Y. M. a W. K., s ktorými mal uzavretú dohodu o vykonaní prác od 21.9.2016, prihlásil do Sociálnej poisťovne až po vykonaní inšpekcie, t. j. 22.9.2016 o 11:36 hod., resp. o 11:53 hod. (inšpekcia práce bola vykonaná dňa 22.9.2016 o 10:50 hod.). Nie je predpoklad, že v dôsledku nariadenia ústneho pojednávania a vypočúvania svedkov by došlo k zmene zisteného skutkového stavu, záveru o nespnení povinnosti žalobcu vyplývajúcej pre neho z citovaného ust. § 2 ods. 2 písm. b/ zákona o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní v spojení s § 231 ods. 1 písm. b/ bod 1 zákona o sociálnom poistení.

8. Za nedôvodnú považoval krajský súd námietku žalobcu, že výrok rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu neobsahuje časový úsek kedy zamestnanci vykonávali práce, ale len jeden časový okamih 10:50 hod. Nakoľko v čase výkonu inšpekcie 22.9.2016 o 10:50 hod. skutočne zamestnanci žalobcu Y. M. a W. K. neboli žalobcom ako zamestnávateľom prihlásení na poistenie v Sociálnej poisťovni, považoval správny súd výrok a predovšetkým časový úsek v ňom uvedený za dostatočný, konkrétny a určitý.

9. K námietke, že z odôvodnenia rozhodnutia žalovaného nie je možné sa dozvedieť, aké dôvody, podklady, skutočnosti a dôkazné prostriedky boli použité, správny súd uviedol, že žalovaný potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu a v odôvodnení prvostupňového správneho orgánu sú uvedené dôkazy, ktoré boli podkladom pre vydanie rozhodnutia a aj obsah týchto dôkazov je uvedený. Napokon žalobca sám uzavrel s W. K. a Y. M. dohodu o vykonaní prác dňa 20.9.2016, takže obsah tejto dohody o vykonaní prác mu bol dobre známy a v zápisnici o podaní informácie z 22.9.2016 spísanej s W. K. a Y. M. títo vôbec neuvádzali, či vôbec a kedy ich zamestnávateľ prihlásil do registra Sociálnej poisťovne. V zápisniciach uviedli iba to, že vykonávajú prácu pre žalobcu, s ktorým majú uzavretý pracovnoprávny vzťah, čo nikdy nebolo sporné. V odôvodnení rozhodnutia správny orgán taktiež uviedol obsah registračných listov FO vyhotovených konateľom žalobcu a zaslaných do registra Sociálnej poisťovne, pričom táto skutočnosť žalobcovi musí byť známa, ak on ich prihlasoval do registra Sociálnej poisťovne a tie isté údaje vyplývajú aj z elektronického výpisu registra Sociálnej poisťovne. Napokon správny orgán nemohol ani iným spôsobom hodnotiť listinné dôkazy, a to dohody o vykonaní prác a registračný list FO zaslaný Sociálnej poisťovni, pretože z týchto listinných dôkazov vyplývajú fakty ohľadne skutočností, kedy žalobca s Y. M. a W. K. uzavrel dohodu o vykonaní prác, v ktorej je uvedené kedy začína pracovnoprávny vzťah a kedy ich prihlásil do registra Sociálnej poisťovne ako svojich zamestnancov.

10. Za neopodstatnené považoval správny súd spochybňovanie obsahu zápisníc z dôvodu, že zamestnanci Y. M. a W. K. nepísali vlastnoručne zápisnice o podaní informácie dňa 22.9.2016, pretože aj keď zápisnice spísali inšpektori, prečítali ich obsah uvedeným osobám a tieto ich vlastnoručne podpísali. Zo žiadneho zákonného ustanovenia zákona o inšpekcii práce nevyplýva, že zápisnicu o poskytovaní informácií má spísať ten, kto poskytuje informáciu, ale podstatné je to, že s obsahom zápisnice ten, kto poskytol informáciu, bol oboznámený, bol poučený a vlastnoručne ju podpísal, čo je znak, že súhlasí s obsahom uvedenej zápisnice.

11. S námietkou žalobcu, že za nelegálne zamestnávanie v zmysle ust. § 2 ods. 2 písm. b/ zákona o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní sa dá považovať iba to, ak zamestnávateľ nezaplatí za čas využívania zamestnanca poistné odvody sa správny súd nestotožnil, nakoľko žalobca si nesplnil povinnosť podľa § 231 ods. 1 písm. b/ bod 1 zákona o sociálnom poistení tým, že neprihlásil konkrétnych zamestnancov na nemocenské poistenie, na dôchodkové poistenie a na poistenie v nezamestnanosti pred vznikom týchto poistení, a ani najneskôr pred začatím výkonu činnosti zamestnanca.

12. Záverom správny súd k námietke žalobcu, že zápisnicu o poskytnutí informácie nemožno použiť ako dôkaz, keďže má len povahu prvotnej informácie a má slúžiť predovšetkým na to, aby poskytla správne orgánom predstavu o skutkových okolnostiach, uviedol, že v danom prípade zápisnica o poskytnutí informácie nebola jediným rozhodujúcim podkladom pre vydanie rozhodnutia prvostupňovým správnym orgánom. Rozhodujúcimi dôkazmi pre vydanie rozhodnutia bola predovšetkým dohoda o vykonaní práce a registračný list FO, lebo z nich je zrejmé kedy medzi žalobcom a Y. M. a W. K. vznikol pracovnoprávny vzťah a kedy ich prihlásil do registra Sociálnej poisťovne, ako aj elektronický výpis z registra Sociálnej poisťovne. Napokon, uvedení zamestnanci v zápisnici o poskytnutí informácie sa ani nevyjadrovali k tomu, či ich zamestnávateľ prihlásil do evidencie príslušného registra Sociálnej poisťovne.

II.

Kasačná sťažnosť žalobcu

13. Proti rozsudku správneho súdu podal žalobca (ďalej len „sťažovateľ“) v zákonom stanovenej lehote kasačnú sťažnosť prostredníctvom právneho zástupcu z dôvodov podľa § 440 ods. 1 písm. g/ a h/ SSP navrhujúc, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd napadnutý rozsudok správneho súdu zmenil tak, že rozhodnutie žalovaného a Inšpektorátu práce Košice zruší a vec vráti žalovanému na ďalšie konanie. Zároveň navrhol, aby kasačný súd rozhodol o trovách konania tak, že žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy konania o správnej žalobe vo veci správneho trestania titulom súdneho poplatku v sume 70,- Eur a trov právneho zastúpenia za tri úkony právnej služby v sume 468,51 Eur a nahradiť trovy konania o kasačnej sťažnosti titulom súdneho poplatku v sume 140,- Eur a trov právneho zastúpenia za dva úkony právnej služby v sume 325,42 Eur na účet právneho zástupcu žalobcu.

14. V kasačnej sťažnosti namietal, že v žalobe nezákonnosť postupu žalovaného v tom, že dodatok č.1 k protokolu žalovaný so sťažovateľom neprerokoval a porušil ust. § 13 ods. 2 zákona o inšpekcii práce. Nesúhlasil so záverom správneho súdu v zmysle bodu 29 rozsudku ohľadne povinnosti prerokovať protokol, namietal že výklad zákona súdu v tejto otázke nie je konformný s ústavnými kritériami výkladu.

15. K vyhodnoteniu rozporu v mieste zistenia protiprávneho stavu, namietal, že išlo o podstatnú skutočnosť, ktorú ani žalovaný ani správny súd objektívne neodôvodnil a správny súd sa priklonil len k formálnemu konštatovaniu žalovaného. Zároveň namietal, že uvedením nového miesta zistenia nedostatku v zmysle Dodatku k Protokolu č. 1 žalovaný zmenil pôvodný text protokolu za iný. Správne orgány vytkol, nevysporiadanie sa s námietkou neprerokovania dodatku k protokolu ktorý má slúžiť k zdôrazneniu presvedčivosti záverov Protokolu po tom, čo boli vo svojom vyjadrení spochybnené, pričom žalovaným vypracovaný Dodatok toto kritérium zjavne nespĺňa. V dodatku

žalovaný len neúplne a nepodložene spresnil miesto zistenia nelegálnej práce, pričom túto skutočnosť, okrem len svojho tvrdenia, ničím nepodložil a miesto zistenia nelegálnej práce vlastne nespresnil, resp. uviedol v podobe, ktorá je neurčitá a nepresvedčivá. Keďže podľa § 14 ods. 3 písm. a) zákona o inšpekcii práce je dodatok k protokolu súčasťou protokolu, tak potom Protokol v znení dodatku, mohol byť prerokovaný najskôr dňa 11.11.2016, t. j. dňa, kedy bol vypracovaný Dodatok č. 1. Na základe uvedeného sťažovateľ mal za to, že protokol v znení dodatku nebol prerokovaný. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Krajského súdu Trnava sp. zn. 14S/150/2015-115 zo dňa 16.06.2016, strana 15 a na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/171/2005 zo dňa 27.04.2006.

16. V súvislosti s námietkou nezákonnosti postupu žalovaného pri výsluchu W. K., a Y. M., ktorých výpovede boli použité ako rozhodujúci dôkaz pre záver o vykonávaní závislej práce namietal nemožnosť byť pri ich výsluchu, resp. ani v správnom konaní mu nebolo umožnené klásť týmto svedkom otázky, pričom o to výslovne žiadal v správnom konaní, čo považoval za porušenie práva na obhajobu a riadny proces. Nesúhlasil s názorom správneho súdu k tejto otázke uvedeným v bode 30 rozsudku. Považoval za irelevantné odvolávanie sa žalovaného na tvrdenie, že prítomnosť účastníka konania pri výsluchu zamestnancov nebola potrebná, a to z dôvodu, aby ich výpovede nemohol ovplyvniť, nakoľko sa v tomto prípade jedná o ústavné právo byť vypočutý a ústavné právo byť prítomný pri výsluchu svedkov a sťažovateľ nepozná spôsob, ako by mohol za prítomnosti žalovaného ovplyvniť výpovede menovaných osôb. K tejto otázke dal do pozornosti rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 10Sžd/19/2011 zo dňa 25.01.2012, strana 5 odsek 4 a 5. Vytkol správne súdu, že sa ani nevysporiadal s námietkou, že nie je zrejmé, v akom postavení boli vypočutí svedkovia pri podávaní informácií, aké otázky im boli kladené, či boli tieto osoby pred podaním vyjadrenia riadne poučení. Poučenie uvedené v zápisnici o podaní informácií, podľa sťažovateľa, je len poučenie o povinnostiach vypočúvaných osôb a nie poučenie o ich právach. Je zrejmé, že žalovaný správne delikty vôbec v správnom konaní nedokázal, nevykonával žiadne dôkazy, na postihovanie sťažovateľa použil len vyjadrenie iných osôb, ktorých vypočutie žalobcovi znemožnil len formálnym odkazom a nesprávnym výkladom zákona (§ 21 SP) a krajský súd sa len bez riadneho odôvodnenia priklonil k názoru žalovaného.

17. Vo svojej kasačnej sťažnosti sťažovateľ uviedol, že počas správneho konania namietal a mal za to, že rozhodnutie nie je v súlade s § 46 a § 47 Správneho poriadku, rozhodnutie nie je v súlade so zákonom, že rozhodnutie nevychádzalo zo spoľahlivo zisteného stavu veci a neobsahuje predpísané náležitosti, poukazoval aj na rozpor výroku rozhodnutia so skutočnosťou, ako aj na rozpory s podkladmi, ktoré žalovaný použil aj v rozhodnutí. Podľa jeho názoru sa správny súd vôbec nevysporiadal s námietkou, že výrok rozhodnutia je v rozpore s podkladmi pre rozhodnutie a že tento výrok neobsahuje opis skutku, tak aby tento skutok nemohol byť zamenený s iným skutkom.

18. Sťažovateľ tiež namietal, že z administratívneho spisu nevyplývalo, že by žalovaný za prítomnosti sťažovateľa vykonal dôkazy z dôkazných prostriedkov zabezpečených pred správny konaním, že by so sťažovateľom prejednal správny delikt kladený mu za vinu na ústnom pojednávaní, alebo že by bol sťažovateľ riadne predvolaný na ústne pojednávanie po začatí správneho konania, alebo že by sa sťažovateľ odmietol dostaviť na ústne pojednávanie, resp., že inšpektorát bude viesť konanie bez ústneho pojednávania. Táto vada, podľa jeho názoru, má za následok odňatie mu práva, ako účastníkovi konania na spravodlivý proces pred orgánom verejnej správy v zmysle článku 46 ods. 1 Ústavy SR.

19. V prejednávanej veci v správnom konaní došlo k rozporom vo vyjadreniach sťažovateľa, vypočúvaných osôb pred správny konaním, a je dôvod na ústne pojednávanie v správnom konaní. Sťažovateľ v konaní namietal zistenia pracovníkov žalovaného, že sa nezakladajú na správnych skutkových zisteniach a tieto rozpory sa dali odstrániť jedine výsluchom pracovníkov, ktorí kontrolu vykonali, osôb ktoré pri kontrole podávali svoje vyjadrenia, ktoré potom žalovaný použil ako kľúčové dôkazy v rozhodnutí. Žalovaný ani súd nezdôvodnil, prečo nepovažuje vyjadrenia sťažovateľa za dôveryhodné a prečo verí inšpektorovi

20. V súvislosti s tvrdným porušením práva na spravodlivé súdne konania zdôraznil, že z postupu žalovaného je zjavné, že žalovaný len sám vykonal dokazovanie pred sebou samým, pričom

sťažovateľovi neumožnil sa v správnom konaní ústne vyjadriť, a toto nesprávne konanie žalovaného odobril aj správny súd. Uviedol tu rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 4As/2/2005 z 20.01.2006, sp. zn. 6Ads/46/2013-35 zo dňa 13.02.2014.

21. Sťažovateľ nesúhlasil ani s odôvodnením správneho súdu v rozsudku, a to konkrétne s bodmi 34. a 36. o tom, že v danom prípade zápisnica o poskytnutí informácie nebola jediným rozhodujúcim podkladom pre vydanie rozhodnutia prvostupňovým správnym orgánom z dôvodu, že práve tieto zápisnice považuje žalovaný za jediný dôkaz využívania závislej práce menovaných osôb, nakoľko len takýmto spôsobom žalovaný zisťuje znaky závislej práce ako kľúčový dôkaz, že došlo k využívaniu závislej práce. Krajský súd musí mať za ozrejmené, že najprv musí skúmať, či v tomto prípade boli naplnené všetky znaky závislej práce kumulatívnym spôsobom, či táto práca bola aj riadne dokázaná, akým spôsobom boli znaky závislej práce zistené a zabezpečené, a až potom môže pristúpiť k následnému hodnoteniu podporných dôkazov o tom, že sťažovateľ neprihlásil zákonným spôsobom menované osoby do sociálnej poisťovne. Za závažne porušenie práv sťažovateľa na obhajobu a riadne a dostatočné odôvodnenie rozhodnutia a právo na riadny proces považoval sťažovateľ, ak správny súd riadne, resp. žiadnym spôsobom nepreskúmal a neodôvodnil, z akých dôvodov nepotreboval preskúmať žalobnú námietku týkajúcu sa nezákonnosti zápisníc o podaní informácie, ako kľúčových dôkazov k vydaniu rozhodnutia z dôvodu, že neboli získané, a hlavne vykonané zákonným spôsobom.

22. Záverom kasačnej sťažnosti sťažovateľ konštatoval, že sa správny súd podujal k formálnemu a všeobecnému odôvodneniu rozsudku, keď v rozsudku len formálne konštatoval, že žalobné body sťažovateľa považuje za neopodstatnené a poukazuje, že sa žalovaný dostatočným spôsobom vysporiadal so všetkými námietkami uvádzanými sťažovateľom pričom takéto odôvodnenie je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, pretože správny súd vôbec neuviedol, v čom sú žalobné námietky neopodstatnené. Správny súd sa jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom nevyrovnal so všetkým skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné, čím bolo porušené právo sťažovateľa na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR.

III.

Vyjadrenie ku kasačnej sťažnosti

23. K podanej kasačnej sťažnosti sa vyjadril žalovaný, ktorý uviedol, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s napadnutým rozsudkom, ktorý považuje za vecne správny a zákonný. Bol toho názoru, že napadnuté rozhodnutie žalovaného ako i rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu vychádzalo zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu veci, oba orgány vyhodnotili všetky skutočnosti zistené počas výkonu inšpekcie práce a zároveň sa vysporiadali aj s argumentáciou žalobcu obsiahnutou či už vo vyjadrení k začatiu konania alebo v odvolaní proti rozhodnutiu o uložení pokuty. Žalovaný navrhol kasačnému súdu, aby kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietol.

IV.

Právny názor Najvyššieho súdu SR

24. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 SSP) postupom podľa § 491 ods. 1 SSP preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je nedôvodná. Rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa § 455 SSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

25. Predmetom kasačnej sťažnosti bol rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/73/2017-42 zo dňa 08.02.2018, ktorým tento zamietol žalobu, ktorou sa sťažovateľ domáhal preskúmania a následne zrušenia rozhodnutia žalovaného č. OPS/BEZ/2017/3886, O-224/2017 zo dňa 12.06.2017, ktorým žalovaný správny orgán rozhodujúci o odvolaní sťažovateľa proti prvostupňovému rozhodnutiu o uložení pokuty vo výške 6 000,- Eur, podľa ust. § 19 ods. 2 písm. a/ bod 1 zákona o inšpekcii práce v spojení s ust. § 46 zákona o správnom konaní za porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania podľa § 3 ods. 2 v

nadväznosti na § 2 ods. 2 písm. b/ zákona č. 82/2005 Z. z. rozhodol tak, že odvolanie sťažovateľa zamietol a rozhodnutie Inšpektorátu práce Košice č. k. 618/16/O zo dňa 27.02.2017 potvrdil.

26. Porušenia vyššie citovaných zákonných ustanovení sa sťažovateľ mal dopustiť tým, že ako právnická osoba - zamestnávateľ využíval na stavbe Supermarket BILLA - Most pri Bratislave a zamestnával na pomocných prácach štyri fyzické osoby. S W. K. a Y. M. sťažovateľ mal uzavretú dohodu o vykonaní prác, ktorú uzavreli a podpísali dňa 20.9.2016 s tým, že pracovnoprávny vzťah začína 21.9.2016 avšak z elektronického výpisu z registra Sociálnej poisťovne, ako aj z registračných listov FO vyplýva, že sťažovateľ do registra Sociálnej poisťovne W. K. prihlásil v deň inšpekcie, t. j. 22.9.2016 o 11:53 hod. a Y. M. dňa 22.9.2016 o 11:36 hod.

27. Z administratívneho spisu vyplýva, že výkon inšpekcie práce so zameraním na kontrolu dodržiavania zákazu nelegálneho zamestnávania vykonal Inšpektorát práce Košice dňa 22.09.2016 v súlade s § 7 ods. 3 písm. a) a § 7a v spojení s § 13 ods. 2, § 14 ods. 1, ods. 2, ods. 4 zákona o inšpekcii práce. Z tejto inšpekcie bol vyhotovený Protokol č. IKO-228-3-1.2/P-B28-16, B16 139 zo dňa 24.10.2016.

28. Sťažovateľ sa vyjadril k protokolu v podaní zo dňa 24.10.2016 tak, že nebol prítomný pri výsluchu, resp. pri zisťovaní informácií, ktoré sú uvedené v zápisniciach Y. M., W. K., poukazoval na nezákonný postup pre zabezpečovanie dôkazného prostriedku, a to zápisnic o podaní informácií a vysvetlení a taktiež poukázal na nesprávnu identifikáciu stavby, kde bolo uvedené, že pracujú na stavbe pri OC BILLA Malinovo, ale nelegálna práca mala byť zistená na stavbe „Supermarket BILLA - Most pri Bratislave“. Inšpektorát práce k vyjadreniu k protokolu vyhotovil písomne Dodatok č. 1 k Protokolu č. IKO-228-3-1.2/P-B28-16 z 24.10.2016 dňa 11.11.2016, ktorý žalobcovi bol zaslaný a prevzal ho 23.11.2016 spolu so začatím správneho konania. K oznámeniu o začatí správneho konania sa písomne vyjadril žalobca listom z 27.01.2017, v ktorom opätovne poukázal na nedostatočne a neobjektívne objasnenie veci na porušenie jeho práv pri dokazovaní, pri porušení jeho práva na riadny proces na nezákonne vykonané dôkazy a začatie správneho konania považuje za predčasné a preto navrhol správne konanie v celom rozsahu zastaviť.

29. V zmysle vyššie uvedeného prvostupňový správny orgán začal správne konanie vo veci uloženia pokuty za zistený nedostatok spočívajúci v porušení § 3 ods. 2 v nadväznosti na § 2 ods. 2 písm. b/ zákona č. 82/2005 Z. z., ku ktorému sa žalobca vyjadril písomným podaním, v ktorom nesúhlasil s rozhodnutím inšpektorátu práce. Na základe predložených dokladov v administratívnom konaní inšpektor práce skonštatoval nelegálne zamestnávanie a podľa § 19 ods. 2 písm. a/ bod 1 zákona o inšpekcii práce, inšpektorát práce uložil sťažovateľovi za porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania pokutu vo výške 6 000,- Eur vzhľadom ku skutočnosti, že išlo o nelegálne zamestnávanie dvoch osôb.

30. Podľa § 194 ods. 1 SSP správnym trestaním sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie orgánov verejnej správy o priestupku, správnom delikte alebo o sankcii za iné podobné protiprávne konanie.

31. Podľa § 194 ods. 2 SSP ak nie je v tejto hlave ustanovené inak, použijú sa na konanie vo veciach správneho trestania ustanovenia o konaní o všeobecnej správnej žalobe.

32. Podľa § 177 ods. 1 SSP správnou žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy.

33. Podľa § 2 ods. 2 písm. b/ zákona č. 82/2005 Z. z. v znení účinnom v čase vydania prvostupňového, druhostupňového rozhodnutia a rozsudku krajského súdu nelegálne zamestnávanie je zamestnávanie právnickou osobou alebo fyzickou osobou, ktorá je podnikateľom, ak využíva závislú prácu fyzickej osoby, má s ňou založený pracovnoprávny vzťah alebo štátnozamestnanecký pomer podľa osobitného predpisu (zákon č. 311/2001 Z. z. zákonník práce v znení neskorších predpisov) a nesplnila povinnosť podľa osobitného predpisu (§ 231 ods. 1 písm. b/ zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 82/2005 Z. z.).

34. Podľa § 3 ods. 1, ods. 2 zákona č. 82/2005 Z. z. fyzická osoba nesmie vykonávať nelegálnu prácu. Právnická osoba a fyzická osoba, ktorá je podnikateľom, nesmie nelegálne zamestnávať podľa § 2 ods. 2 a 3. Fyzická osoba nesmie nelegálne zamestnávať podľa § 2 ods. 3.

35. Podľa § 226 ods. 2 veta prvá zákonníka práce dohoda o vykonaní práce sa uzatvára písomne, inak je neplatná.

36. Podľa § 2 ods. 2 písm. b/ zákona č. 82/2005 Z. z. v znení účinnom od 01.01.2018 aj v čase rozhodovania Najvyššieho súdu Slovenskej republiky nelegálne zamestnávanie je zamestnávanie právnickou osobou alebo fyzickou osobou, ktorá je podnikateľom, ak využíva závislú prácu fyzickej osoby, má s ňou založený pracovnoprávny vzťah alebo štátnozamestnanecký pomer podľa osobitného predpisu a neprihlásila ju do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia do siedmich dní od uplynutia lehoty podľa osobitného predpisu na prihlásenie do tohto registra, najneskôr však do začatia kontroly nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania, ak kontrola začala do siedmich dní od uplynutia lehoty podľa osobitného predpisu na prihlásenie do tohto registra.

37. Podľa § 231 ods. 1 písm. b/ bod 1. zákona č. 461/2003 Z. z. znenie v čase rozhodovania správneho orgánu a správnych súdov zamestnávateľ je povinný prihlásiť do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia zamestnanca podľa § 4 ods. 1 na nemocenské poistenie, na dôchodkové poistenie a na poistenie v nezamestnanosti a zamestnanca podľa § 4 ods. 2, okrem zamestnanca v právnom vzťahu na základe ním určenej dohody o brigádnickej práci študentov podľa § 227a, na dôchodkové poistenie pred vznikom týchto poistení, najneskôr pred začatím výkonu činnosti zamestnanca, odhlásiť zamestnanca najneskôr v deň nasledujúci po zániku týchto poistení okrem zániku povinného nemocenského poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti podľa § 20 ods. 3, zrušiť prihlásenie do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia, ak poistný vzťah podľa § 20 nevznikol, a oznámiť zmeny v údajoch uvedených v § 232 ods. 2 písm. a/ až c/.

38. V predmetnej veci sa kasačný súd v plnom rozsahu stotožňuje so skutkovými zisteniami správnych orgánov ako aj s ich právnym posúdením. V konaní, ani v rozhodnutiach týchto orgánov nezistil porušenie žiadneho z ustanovení správneho poriadku ani iného právneho predpisu. Zhodne s krajským súdom dospel k záveru, že žalovaný, ako aj prvostupňový správny orgán postupovali v danej veci v intenciách citovaných právnych noriem, pre svoje rozhodnutie si zadovážili dostatok skutkových podkladov, na základe ktorých náležitým spôsobom zistili skutkový stav a aplikovali relevantné zákonné ustanovenia, a preto správny súd nepochybil, keď žalobcu sťažovateľa zamietol.

39. Teória správneho práva hmotného vymedzuje správny delikt ako protiprávne konanie fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorého znaky ustanovuje zákon, a za ktoré ukladá správny orgán sankciu ustanovenú normou správneho práva. Z uvedenej definície sa odvodzujú všeobecné pojmové znaky, medzi ktoré okrem iného patrí aj sankcia (sankcionovateľnosť). To znamená, že právo spája s každým správnym deliktom konkrétnu sankciu (trest).

40. Je nevyhnutné, aby správny orgán odôvodnil prečo ukladá sankciu a súčasne odôvodnil aj jej výšku. Pokuty nesmú byť ukladané ľubovoľne, ale v rámci správneho uváženia, ktoré správny orgán náležitým spôsobom odôvodní. Pri preskúvaní výšky uloženej pokuty je potrebné vychádzať zo základných rovín pôsobenia sankcie - individuálnej a generálnej, pričom v preskúvanej veci, podľa názoru kasačného súdu, nebola pokuta uložená v zjavne neprimeranej výške vo vzťahu k spáchanému správnomu deliktu. V danom prípade v zmysle § 19 ods. 2 písm. a/ bod 1 zákona o inšpekcii práce správny orgán mohol uložiť pokutu od 2 000,- Eur až do výšky 200 000,- Eur, pričom v prípade nelegálneho zamestnávania dvoch a viac fyzických osôb súčasne najmenej 5 000,- Eur. V danom prípade prvostupňový správny orgán uložil pokutu vo výške 6 000,- Eur na dolnej hranici zákonom stanovenej sankcie. Uložená pokuta je vzhľadom na všetky okolnosti prípadu primeraná a plní úlohu výchovnú aj represívnu. Uložená pokuta plní tiež preventívnu úlohu, najmä vo vzťahu k ostatným nositeľom totožných zákonných povinností (generálne pôsobenie), ktorých musí mať silu odradiť od protiprávneho postupu. Vzhľadom na uvedené považuje rovnako ako krajský súd aj kasačný súd výšku

uloženej pokuty za adekvátnu a dostatočne odôvodnenú a to v súlade s § 19 ods. 6 zákona o inšpekcii práce.

41. Najvyšší súd tiež skúmal, či neskorší právny predpis neobsahuje takú právu úpravu, ktorá by pre žalobcu umožňovala uloženie inej, priaznivejšej sankcie, alebo či vôbec je v čase rozhodovania skutok kladený žalobcovi za vinu protiprávnym činom. Na túto skutočnosť sú povinné správne orgány prihliadať počas celého správneho konania (aj odvolacieho); rovnako to platí pre správne súdy. Tiež na tomto mieste najvyšší súd poukazuje na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 12. mája 2010, sp. zn. III. ÚS 120/2010, v zmysle ktorého každý má právo na rozhodnutie podľa relevantnej právnej normy a ak došlo k zmene právnej úpravy, všeobecný súd musí na túto skutočnosť reagovať.

42. V tejto súvislosti kasačný súd konštatuje, že oproti právnemu stavu ku dňu rozhodovania žalovaného (12.6.2017) došlo s účinnosťou od 1.1.2018 k zmene v tom, že ust. §§ 7ca zákona č. 82/2005 Z. z., v spojení s ust. § 2 ods. 2 bod b/ zákona v prospech zamestnávateľov predĺžilo lehotu na prihlásenie zamestnanca do registra sociálneho poistenia a teda lehotu od ktorej sa výkon závislej činnosti bez prihlásenia do príslušného registra považuje za nelegálne zamestnávanie, na 7 dní od vzniku zákonnej povinnosti s tým, že v prípade ak kontrola začala pred uplynutím sedemdňovej lehoty, pre zabezpečenie beztretnosti musí k prihláseniu dôjsť pred začatím tejto kontroly.

43. Z vládneho návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nesporne vyplýva, že na účely skúmania nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania je žiaduce eliminovať určité situácie oneskoreného ohlásenia vzniku pracovnoprávneho vzťahu a štátnozamestnaneckého pomeru do príslušného registra Sociálnej poisťovne a vylúčiť prípady, keď zamestnávateľ túto povinnosť sám a bez zistenia nespĺnenia tejto povinnosti kontrolnými orgánmi splnil len s malým oneskorením.

44. V predmetnej veci mal kasačný súd za preukázané, že sťažovateľ dňa 22.09.2016 o 10:50 hod. v čase kontroly využíval závislú prácu dvoch fyzických osôb W. K. a Y. M., ktorí pre neho vykonávali pomocné práce pri kladení zámkovej dlažby pred objektom stavby Supermarket BILLA - Most pri Bratislave. Menovaní mali so sťažovateľom založený pracovnoprávny vzťah na základe dohody o vykonaní práce zo dňa 20.09.2016, pracovnoprávny vzťah začínať 21.09.2016, pričom sťažovateľ si nespĺnil včas oznamovaciu povinnosť voči Sociálnej poisťovni, čo je porušením § 3 ods. 2 v nadväznosti na § 2 ods. 2 písm. b/ zákona č. 82/2005 Z. z. Nespĺnenie si oznamovacej povinnosti voči Sociálnej poisťovni podľa osobitného predpisu bolo preukázané elektronickým výpisom z registra Sociálnej poisťovne, z ktorého vyplýva, že Y. M. bol žalobcom prihlásený do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia dňa 22.09.2016 o 11:36 hod. a W. K. dňa 22.09.2016 o 11:53 hod, teda až po začatí výkonu práce a po začatí kontroly. Na žalobcu preto nebolo možné aplikovať novelou zavedené posunutie hranice administratívnej zodpovednosti za správny delikt.

45. V súvislosti s uvedeným kasačnými dôvodmi súd konštatuje, že kasačná sťažnosť sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu sa v podstate neodlišovala od dôvodov podanej žaloby o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného, s relevantnými dôvodmi ktorej sa krajský súd v dostatočnom rozsahu vysporiadal, pričom jeho skutkové zistenia aj právne závery považuje kasačný súd za vecne správne. V aplikačnom postupe krajského súdu pri rozhodovaní o merite sporu nezistil nedostatky právneho posúdenia, ani odklon od ustálenej rozhodovacej praxe.

46. Kasačný súd po oboznámení sa s pripojeným spisovým materiálom zdôrazňuje, že sťažovateľ nevyvrátil žiadnym hodnoverným spôsobom skutočnosti a skutkový stav, ktorý bol zistený orgánmi verejnej správy, a s ktorými sa stotožnil aj krajský súd, a preto za takýchto skutkových okolností napadnuté rozhodnutie žalovaného je i podľa názoru kasačného súdu vydané na základe riadne a dostatočne zisteného skutkového stavu veci. Nemožno nič vyčítať krajskému súdu, ktorý sa podrobne zaoberal všetkými žalobnými námietkami a dospel k správne názoru, že preskúmaným rozhodnutím žalovaného nedošlo k porušeniu zákona, pričom svoj právny záver, s ktorým sa kasačný súd stotožnil, aj náležitým spôsobom odôvodnil. Kasačný súd má rovnako za nesporný skutkový stav

tak, ako ho v podrobnostiach opísal krajský súd. Žalovaný postupoval v danej veci v intenciách citovaných právnych noriem, pre svoje rozhodnutie si zadovážil dostatok skutkových podkladov, na základe ktorých náležitým spôsobom zistil skutkový stav a aplikáciou relevantných zákonných ustanovení zo skutkových okolností vyvodil správny právny záver. Kasačný súd sa tak v plnom rozsahu stotožňuje so skutkovými zisteniami orgánov verejnej správy ako aj s ich právnym posúdením, v konaní, ani v rozhodnutiach týchto orgánov nezistil porušenie žiadneho z ustanovení Správneho poriadku ani iného právneho predpisu.

47. Prioritne kasačný súd musí vyjadriť súhlas s názorom krajského súdu, že správnymi orgánmi bolo jednoznačne preukázané, že sťažovateľ ako zamestnávateľ využíval závislú prácu fyzických osôb: Y. M. a W. K., ktorí pre zamestnávateľa dňa 22.09.2016 o 10:50 hod. vykonávali pomocné práce pri kladení zámkovej dlažby pred objektom stavby Supermarket BILLA - Most pri Bratislave, mali s ním založený pracovnoprávny vzťah podľa osobitného predpisu (Dohoda o pracovnej činnosti s nástupom do práce odo dňa 21.09.2016) a nesplnil povinnosť podľa osobitného predpisu (zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov). Kontrolou v Sociálnej poisťovni bolo zistené, že uvedená fyzická osoba Y. M. bol zamestnávateľom prihlásený až 22.09.2016 o 11:36 hod. a W. K. dňa 22.09.2016 o 11:53. Správne orgány pri zisťovaní skutkového stavu veci vychádzali z viacerých dôkazov, a to zo Zápisníc o podaní informácie o vysvetlení dôvodu prítomnosti fyzických osôb na pracovisku, z Dohôd o pracovnej činnosti, z registračných listov FO do registra Sociálnej poisťovne, ako aj z elektronických výpisov z registra Sociálnej poisťovne. Z takto získaných dôkazov považuje aj kasačný súd skutkový stav za náležité zistený a preukázaný a správne orgány dospeli k správnenému záveru, že zo strany sťažovateľa došlo k porušeniu zákazu nelegálneho zamestnávania v zmysle § 3 ods. 2 v nadväznosti na § 2 ods. 2 písm. b) predmetného zákona.

48. Vo vzťahu k námietke porušenia práv účastníka konania nevykonaním ústneho pojednávania žalovaným kasačný súd poukazuje na to, že správne konanie je spravídla ovládané zásadou písomnosti a neverejnosti. Ústne konanie sa preto vo všeobecnosti, na rozdiel od súdneho konania, nevyžaduje. Napriek tomu procesný inštitút ústneho pojednávania je nevyhnutný aj v správnom konaní. Správny poriadok rozlišuje:

a) obligatórne ústne pojednávanie, ktoré správny orgán nariaďuje vtedy, ak tak ustanovujú osobitné predpisy (takéto prípady upravuje stavebný zákon, zákon o priestupkoch, predpisy o pozemkových úpravách a pod.);

b) fakultatívne ústne pojednávanie, ktoré správny orgán nariaďuje iba vtedy, ak to vyžaduje povaha veci.

49. Účastník konania nemá právny nárok na nariadenie ústneho pojednávania, ak z osobitného predpisu nevyplýva opak. Zákon o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní, ako ani zákon o inšpekcii práce ako osobitný predpis povinnosť nariadiť ústne pojednávanie správnenému orgánu v konaní o uložení pokuty za iný správny delikt neustanovuje. V rámci tejto kategórie správnych deliktov sa zásada ústnosti neuplatňuje, a to spolu so zásadou verejnosti a bezprostrednosti. V zmysle správneho poriadku nariadenie ústneho pojednávania je ponechané na správnej úvahe správneho orgánu a jeho správna úvaha závisí od skutkových okolností v danej veci. Nič na tom nemení ani skutočnosť, že zákon o priestupkoch upravil inštitút ústneho pojednávania v priestupkových veciach kogentným spôsobom. Zákon o priestupkoch nemožno v tomto prípade použiť analogicky, keď správny poriadok obsahuje vlastnú procesnú úpravu ústneho pojednávania (§ 21 Správneho poriadku) (m. m. Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 13. decembra 2017, sp. zn. 6Asan/2/2016).

50. Vzhľadom na uvedené má kasačný súd za to, že na konanie o uložení pokuty za iný správny delikt podľa zákona o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní sa ustanovenie zákona o priestupkoch o obligatórnom nariadení ústneho pojednávania neaplikuje. Pre úplnosť však kasačný súd poukazuje na to, že povinnosťou správneho orgánu v konaní o administratívnom delikte a uložení sankcie pre nedostatok špeciálnej úpravy administratívneho trestania je postupovať „analogiae legis“ podľa ustanovení obsahujúcich trestnoprávnu úpravu, a teda poskytnúť subjektu, voči ktorému je vyvodzovaná administratívna zodpovednosť záruky a práva, ktoré sú zakotvené v Trestnom zákone a Trestnom poriadku obvinenému z trestného činu. To však neznamená, že povinnosťou správneho orgánu v konaní o administratívnom delikte je postupovať striktne podľa ustanovení Trestného poriadku a Trestného

zákona, čo je povinnosťou len orgánov činných v trestnom konaní. To platí aj v danom prípade, pokiaľ správny poriadok upravuje ústne pojednávanie (§ 21), nie je dôvod na postup v zmysle „analogiae legis“ podľa ustanovení obsahujúci trestnoprávnu úpravu.

51. K uvedenému kasačný súd odkazuje aj na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej neuskutočnenie ústneho pojednávania nespôsobuje ujmu požiadavkám čl. 6 ods. 1 Dohovoru vo vzťahu k ústnosti a verejnosti konania v prípadoch, keď skutkové okolnosti nie sú sporné a právne otázky sa nevyznačujú osobitnou zložitosťou (napr. Várela Assalino proti Portugalsku rozhodnutie z 25. apríla 2002, č. sťažnosti 64336/01).

52. Kasačný súd má za to, že sťažovateľovi bola poskytnutá možnosť svoje práva v správnom konaní účinne obhajovať. Sťažovateľovi bolo umožnené oboznámiť sa s kontrolnými zisteniami a vyjadriť sa k nim Podľa obsahu Protokolu o obsahu inšpekcie práce č. IKO-228-3-1.2/P-B28-16, B16/136, ktorý bol so sťažovateľom ako so zamestnávateľom prerokovaný. Taktiež bol sťažovateľ oboznámený s Dodatkom č. 1 k uvedenému protokolu. Zhodne so správnym súdom považuje kasačný súd za rozhodujúce, že Dodatok k protokolu zo dňa 11.11.2016 bol sťažovateľovi doručený, takže s jeho obsahom bol včas oboznámený. Vzhľadom na to, že Dodatok č. 1 k Protokolu z 11.11.2016 neobsahuje, žiadne rozhodujúce, nové alebo podstatné skutočnosti, spochybňuje len zákonnosť použitého dôkazu - zápisnice o podaní informácií a vysvetlení ako aj presnejšia identifikácia miesta stavby, kde mali Y. M. a W. K. prácu pre žalobcu vykonávať, nebolo potrebné Dodatok č. 1 k Protokolu osobitne so sťažovateľom prejednať. Kasačný súd nepovažuje odstránenie nezrovnalostí ohľadne miesta výkonu práce svedkov M. a K. za takú procesnú vadu v konaní správneho orgánu, ktorá by mohla mať vplyv na zákonnosť rozhodnutia.

53. Nemožno uprieť právnenému zástupcovi žalobcu, že v kasačnej sťažnosti použil značné množstvo argumentácie, predovšetkým vo vzťahu ku garanciám zákonnosti trestného procesu, ktorých primeranú aplikáciu na súdny prieskum rozhodnutí vo veci správneho trestania kasačný súd nespochybňuje. Treba však zdôrazniť, že podstatnými okolnosťami sú 1/ skutočnosť, že Y. M. a W. K. vykonávajúci v čase kontroly Inšpektorátu práce závislú prácu pre žalobcu 2/ títo pracovníci neboli v čase výkonu kontroly žalobcom prihlásení do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia, 3/ sám žalobca ich tam preukázateľne prihlásil až dodatočne po začatí kontroly.

54. Správnosť žiadnej z týchto skutočností nebola relevantne spochybnená, sám žalobca predložil dohody o vykonaní práce, sám žalobca dodatočne pracovníkov prihlásil do sociálneho poistenia. Námitky týkajúce sa okolností výsluchu svedkov K. a M. sú irelevantné, nakoľko tí sa k otázke prihlásenia do sociálneho poistenia nevyjadrovali, podstatné pre rozhodnutie boli listinné dôkazy a elektronické záznamy v Sociálnej poisťovni produkované žalovaným resp. na základe jeho konania, Dodatok protokolu neobsahoval žiadne zásadné skutočnosti spochybňujúce existenciu či preukaznosť vyššie uvedených skutočností a dôkazov zásadných pre záver o preukázaní spáchania správneho deliktu žalobcom.

55. Vo vzťahu k odôvodneniu rozhodnutí ako správnych orgánov tak aj súdu, kasačný súd poznamenáva, že povinnosťou súdu ako aj orgánu verejnej správy je rozhodnutie odôvodniť tak, aby jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom bolo zrejmé, z akých podkladov súd - orgán verejnej správy pri svojom rozhodovaní vychádzal, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, z akých dôvodov, stručne, jasne a výstižne vysvetlil, akými úvahami sa riadil pri hodnotení skutkových a právnych okolností namietaných v návrhu účastníka konania a zodpovedal na najdôležitejšie namietané otázky. Uvedenou problematikou sa už viackrát zaoberal aj Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) - napr. v rozhodnutí Kraska c. Švajčiarsko z 29. apríla 1993, séria A, č. 254-B, s. 49, § 30 konštatoval, že z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie. Rovnako ESLP pripomína, že rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú (García Ruiz c. Španielsko z 21. januára 1999). Judikatúra ESLP a ani Ústavného súdu Slovenskej republiky však nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia, ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument.

56. Rozhodnutia správnych orgánov oboch inštancií obsahujú všetky náležitosti v zmysle § 47 Správneho poriadku, výrok obsahuje rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodlo, v odôvodnení orgány verejnej správy uviedli skutočnosti, ktoré boli podkladom rozhodnutia, akými úvahami boli vedení pri hodnotení dôkazov a ako sa vyrovnali s návrhmi a námietkami sťažovateľa a s jeho vyjadreniami k podkladom rozhodnutia. Námietky vo vzťahu k odôvodneniu preskúmaného rozhodnutia sú nedôvodné, nakoľko žalovaný reagoval na všetky podstatné námietky sťažovateľa, a to v súlade so zákonom aj s odkazom na podrobne odôvodnené prvostupňové rozhodnutie, ktoré ako zákonné potvrdil.

57. Čo sa týka odôvodnenia rozhodnutia správneho súdu treba uviesť, že námietky vo vzťahu k náležitostiam Protokolu a jeho Dodatku súd dostatočne presvedčivo vyhodnotil ako nedôvodné, posudzovanou vecou dôsledne zaoberal, vysporiadal sa s podstatnými námietkami sťažovateľa a vyvodil správne skutkové aj právne závery, ktoré náležite aj odôvodnil, pričom dospel k správnym a nepochybným záverom o zákonnosti preskúmaného ak aj prvostupňového rozhodnutia.

58. Kasačný súd sa preto stotožnil so záverom krajského súdu, že rozhodnutie žalovaného je v súlade so zákonom a ani námietky sťažovateľa uvádzané v kasačnej sťažnosti proti napadnutému rozsudku neboli spôsobilé spochybníť závery, ku ktorým tento súd dospel a dostatočne presvedčivým spôsobom uviedol v odôvodnení svojho rozhodnutia. O zákonnosti takéhoto postupu nemal pochybnosti ani Najvyšší súd Slovenskej republiky, preto kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietol podľa ustanovenia § 461 SSP.

59. O náhrade trov konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 1 SSP v spojení s § 167 ods. 1 veta prvá SSP tak, že žalobcovi, ktorý nebol v konaní úspešný, nepriznal náhradu trov kasačného konania. Žalovanému ich nepriznal, keďže nebola splnená podmienka výnimočnosti (§ 467 ods. 1 SSP v spojení s § 168 veta druhá SSP).

60. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.